

Załącznik
do uchwały Nr XI/67/15
Rady Gminy Sterdyń
z dnia 29 grudnia 2015r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016 – 2020

I. Wprowadzenie

Zjawisko przemocy w rodzinie definiowane jest jako jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób w rodzinie w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie stanowi poważny problem społeczny, wobec którego oczekuje się tworzenia specjalistycznej sieci wsparcia, realizowanej przez profesjonalistów, przedstawicieli różnych instytucji działających w obszarze rozwiązywania problemów społecznych. Ponieważ każda z instytucji ma do czynienia z innym aspektem zjawiska przemocy. Zjawisko przemocy dotyczące społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji. Zintegrowanie wszelkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań daje szansę stworzenia jednolitej strategii wsparcia oraz zdecydowanego podniesienia skuteczności udzielanej pomocy. Przemoc w rodzinie dotyka ludzi niezależnie od ich miejsca zamieszkania i statusu społecznego. Istotne jest przez to dążenie do wprowadzania uniwersalnego standardu wsparcia osób doświadczających przemocy adekwatnego do warunków zmieniającej się rzeczywistości społecznej.

II. Podstawa prawna Programu.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy jest:

1. Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn.zm.)
2. Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz.1390).
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2012 r., poz.1356 z późn. zm.)
4. Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz.163 z późn.zm.

III. Przemoc w rodzinie - podstawy teoretyczne.

Według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem dość powszechnym i stanowi bardzo poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej

popelnianym przestępstwem w Polsce obok przestępstw przeciwko mieniu i życiu. Przemoc w rodzinie naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty zdrowia bądź życia, naraża godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę jak również osobiste normy związane z życiem seksualnym. Narusza prawa i dobra osobiste osoby krzywdzonej. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych. Wykorzystuje przewagę sił, uniemożliwiając samoobronę przed sprawcą. Powoduje szkody na zdrowiu fizycznym i psychicznym oraz cierpienia i krzywdy moralne. Destrukcyjna siła niszczy cały system rodziny, odbiera poczucie bezpieczeństwa oraz pozbawia możliwości prawidłowego rozwoju najmłodszym członkom rodziny. Niesie ze sobą ryzyko dziedziczenia zachowań przemocowych i powielania ich przez najmłodszych członków rodziny w ich dorosłym życiu.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Sterdyń prowadzi Gminny Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem Nr 10/11 Wójta Gminy z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W skład Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele instytucji i podmiotów działających w obszarze problematyki przemocy domowej takich jak:

- Policji,
- Ośrodka Pomocy Społecznej,
- Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Placówek oświatowych,
- Placówek ochrony zdrowia,
- Sądu Rejonowego w Sokołowie Podlaskim,
- Organizacji pozarządowych.

Zadaniem Zespołu jest diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie, integrowanie i koordynowanie działań w/w podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podejmowanie działań w środowiskach zagrożonych przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku.

Podjęcie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskiej Karty”. Wszczęcie procedury następuje przez wypełnienie formularza „Niebieskiej Karty”. Do wypełnienia formularza uprawnieni są przedstawiciele Ośrodka Pomocy Społecznej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony Zdrowia.

Przedstawiciele poszczególnych podmiotów realizują procedurę „Niebieskiej Karty” w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego.

IV. Diagnoza problemu przemocy

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie została przeprowadzona w oparciu o dane Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Skala występowania przemocy w rodzinie w gminie jest trudna do zbadania, gdyż statystyka obejmuje jedynie te przypadki które zostały zgłoszone. Dane opracowane na podstawie statystyki Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego przedstawiają się w poszczególnych latach następująco.

1. Liczba założonych Niebieskich Kart w latach 2012-2015

Liczba Niebieskich Kart przekazanych do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego			
2012	2013	2014	2015
9	15	4	7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego

W okresie od roku 2012 do roku 2015 wpłynęło do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego 34 formularze „Niebieskiej Karty” założone w rodzinach dotkniętych przemocą. Procedura „Niebieskiej Karty” dotyczyła 22 rodzin z terenu gminy Sterdyń. Z wypełnionych formularzy wynikało, że we wszystkich przypadkach sprawcami przemocy w rodzinie byli mężczyźni. Wśród ofiar było 7 mężczyzn, 20 kobiet i 1 dziecko niepełnoletnie. Większość sprawców przemocy w czasie interwencji znajdowała się pod wpływem alkoholu. W stosunku do 9 osób złożono zawiadomienie do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o nadużywaniu alkoholu i przeprowadzeniu rozmów motywujących do leczenia uzależnienia od alkoholu. W przypadku 4 osób skierowano wnioski do Sądu Rejonowego o nadzór nad sprawowaniem władzy rodzicielskiej i objęcie rodziny dozorem kuratora sądowego. Wszystkie osoby dotknięte przemocą domową poinformowano o możliwości skorzystania z bezpłatnej pomocy specjalistów: psychologa, prawnika.,

specjalisty ds. przemocy w rodzinie dyżurujących w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokołowie Podlaskim.

V. Cele programu.

1. Głównym celem programu jest:

- a) Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie.
- b) Zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie oraz działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.
- c) Stworzenie jednolitego systemu interwencji wsparcia oraz zwiększenie dostępności pomocy dla osób i rodzin dotkniętych przemocą.

2. Cele szczegółowe programu:

- a) Zwiększenie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- b) Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.
- c) Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców w zakresie instytucji udzielających pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.
- d) Podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- e) Udzielanie pomocy i wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie.

VI. Zadania programu.

- 1. Diagnozowanie i analiza danych dotyczących występowania aktów przemocy w rodzinie.
- 2. Prowadzenie w ramach pracy Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 3. Zapewnienie wsparcia instytucjonalnego osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
- 4. Łagodzenie skutków i następstw zjawiska przemocy w rodzinie.
- 5. Edukacja społeczeństwa w zakresie problematyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 6. Doskonalenie grup zawodowych zaangażowanych w problematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

VII. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020 będą środki finansowe pochodzące:

- z budżetu gminy
- z budżetu państwa,
- ze środków pozyskanych z innych źródeł.

VIII. Przewidywane rezultaty programu.

1. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.
2. Podwyższenie kwalifikacji i umiejętności osób zawodowo działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Zmniejszenie poczucia bezradności ofiar przemocy domowej w przezwyciężeniu sytuacji kryzysowych w rodzinie a także w przerwaniu cyklu przemocy.
4. Zwiększenie liczby profesjonalistów zaangażowanych w niesienie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.
5. Podniesienie poziomu wrażliwości społecznej na zjawisko przemocy w rodzinie.

IX. Podsumowanie

Głównym celem realizacji zaplanowanych działań w ramach Programu jest ograniczenie występowania zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sterdyń. Opracowany Program przeznaczony jest dla mieszkańców gminy Sterdyń, doznających przemocy i stosujących przemoc oraz profilaktycznie do środowisk zagrożonych występowaniem przemocy jak również przedstawicieli instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą domową. Działania Programu mają charakter wielokierunkowy, dotyczą w szczególności profilaktyki przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY**

Kazimierz Pawluczak

Uzasadnienie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Konieczność podejmowania działań zapobiegających przemocy w rodzinie wynika z ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie i osób ją stosujących. Zgodnie z art. 6 pkt 2 ww. ustawy na gminie ciąży obowiązek tworzenia gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie między innymi poprzez opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Program określa działania, których celem będzie:

- 1) zwiększenie w środowisku lokalnym dostępności i skuteczności pomocy dla osób uwięzionych w przemoc;
- 2) podnoszenie kompetencji lokalnych służb działających w obszarze przemocy domowej;
- 3) zwiększanie wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy w rodzinie.

Zadaniem realizatorów Programu jest tworzenie i propagowanie rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz dostarczenie społeczeństwu wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem, a także motywowanie społeczności lokalnej do podejmowania dalszych działań na rzecz ofiar przemocy.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Kazimierz Pawluczak